

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

wszystko co musisz wiedzieć zanim zaczniesz

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

2024

W tej broszurze znajdziesz wszystkie niezbędne informacje, z którymi należy zapoznać się przed rozpoczęciem działalności gospodarczej.

Spis treści:

1. Czym jest CEIDG.....	3
2. Adres działalności gospodarczej wpisanej do CEIDG	4
3. Rejestracja działalności w CEIDG krok po kroku	6
4. Rejestracja w ZUS	9
5. Ulga na start	10
6. Preferencyjne składki na ZUS	15
7. Mały ZUS Plus	20
8. Profil PUE ZUS	24
9. Formy opodatkowania	25
10. Sprawdź czy musisz płacić VAT	32
11. Kody PKD	39
12. Pozwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej.....	40
13. Nazwa Twojej firmy	40
14. Pełnomocnik	40

1. CZYM JEST CEIDG

Każda osoba planująca prowadzenie działalności gospodarczej jako indywidualny przedsiębiorca zobowiązana jest złożyć wniosek o wpis do CEIDG.

Co to jest CEIDG?

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej to rejestr firm, który zawiera informacje o przedsiębiorcach prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą w Polsce. W rejestrze znajdują się wyłącznie wpisy przedsiębiorców, którzy:

- prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą □ są wspólnikami spółek cywilnych osób fizycznych.

Do wypełnienia wniosku o wpis do CEIDG niezbędne będzie przygotowanie następujących danych:

- imię/imiona i nazwisko
- data i miejsce urodzenia
- imiona rodziców
- rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości
- PESEL, jeśli masz obywatelstwo polskie lub został Ci nadany
- wszystkie posiadane obywatelstwa
- numer NIP i REGON jeśli zostały nadane
- adres zamieszkania oraz inne adresy związane z zakładaną działalnością gospodarczą
- nazwę zakładanej działalności gospodarczej
- nazwę skróconą
- kody PKD – dopasuj je do rodzaju swojej działalności i wybierz kod przeważający
- liczbę pracowników, których planujesz zatrudnić
- datę rozpoczęcia działalności
- informacje o ubezpieczeniu w ZUS, KRUS lub za granicą
- dane urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce Twojego zamieszkania.

NUMER PESEL, NIP i REGON

Jeśli nie masz nadanego numeru PESEL, zaznacz „nie posiadam numeru PESEL”. Jeśli już wcześniej nadano Ci NIP i REGON, możesz podać je wypełniając formularz rejestracyjny. Jeśli ich nie posiadasz, złożony formularz będzie jednocześnie wnioskiem o ich nadanie. NIP i REGON zostaną uzupełnione w Twoim wpisie automatycznie, a sprawdzisz je w wyszukiwarce CEIDG po zarejestrowaniu działalności <https://aplikacja.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg.public.ui/search.aspx>

Wraz z wnioskiem składasz oświadczenie dotyczące braku zakazu całkowitego wykonywania działalności gospodarczej oraz posiadania tytułu własności do nieruchomości, których adresy są wpisane do CEIDG.

2. ADRES DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ WPISANEJ DO CEIDG

Jako przedsiębiorca podlegający rejestracji w CEIDG musisz zgłosić do rejestru przede wszystkim **adres do doręczeń**, czyli miejsce, w którym będziesz odbierał korespondencję dotyczącą Twojej działalności gospodarczej.

Jeśli prowadzisz działalność w stałym miejscu zgłoś do CEIDG również **adres stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej**. Miejsce prowadzenia działalności może być określone poprzez:

- nazwę ulicy, budynku, mieszkania,
- wskazanie nietypowego miejsca wykonywania działalności jak np. pawilon nr X w przejściu podziemnym pod ulicą Y na wysokości budynku o numerze Z.

Uwaga! Jeśli oprócz głównego miejsca prowadzenia działalności, Twoja firma ma także dodatkowe stałe miejsca, w których działa, takie jak oddziały bądź filie, również zgłoś je do CEIDG.

Jeśli Twoja firma będzie miała charakter mobilny lub będzie wiązała się z częstymi zmianami miejsca jej wykonywania, **nie musisz wskazywać adresu stałego miejsca wykonywania działalności** – we wniosku o wpis do CEIDG zaznacz w takim wypadku „brak stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej”. Jedynym wpisanym adresem może być Twój adres do doręczeń (nie musi to być Twój prywatny adres zamieszkania).

Pamiętaj! Do każdego zgłaszanego do CEIDG adresu musisz posiadać tytuł prawnych do nieruchomości. Tytułem prawnym do nieruchomości może być:

- prawo własności (współwłasności) nieruchomości lub lokalu mieszkalnego
- prawo użytkowania wieczystego gruntu wraz z prawem własności budynków
- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu
- dzierżawa
- najem
- użyczenie

Dokumentem potwierdzającym posiadanie takiego tytułu prawnego może być:

- umowa sprzedaży (w formie aktu notarialnego)
- wypis z księgi wieczystej

- akt własności ziemi
- decyzja administracyjna
- umowa w formie pisemnej: dzierżawy, najmu lub użyczenia.

Ważne! Do wniosku do CEIDG nie dołączasz potwierdzenia tytułu prawnego do nieruchomości. Jednak o jego przedstawienie może poprosić Cię minister właściwy do spraw gospodarki, prowadzący rejestr CEIDG. Jeżeli w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania nie przestawisz odpowiednich dokumentów albo nie zmienisz wpisu w CEIDG w zakresie wskazanego adresu:

- możesz zostać wykreślony z rejestru przedsiębiorców,
- możesz mieć problem z rejestracją VAT,
- urząd skarbowy może zakwestionować wszystkie wydatki poniesione w związku z bezprawnym użytkowaniem lokalu na potrzeby prowadzonej działalności.

Chcesz prowadzić działalność w cudzym lokalu (np. wynajętym mieszkaniu)? Musisz mieć na to zgodę właściciela.

Nieodpłatne udostępnienie lokalu

Przez rodzinę – nieodpłatne udostępnienie lokalu, przez najbliższą rodzinę, do celów prowadzenia działalności gospodarczej, nie nakłada na Ciebie dodatkowych obowiązków. Za członka najbliższej rodziny uważane są osoby wymienione jako I i II grupa podatkowa, czyli:

- małżonek, zstępni*, wstępni**, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha i teściowie,
- zstępni rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonków innych zstępnych.

Jeżeli ktoś z Twojej najbliższej rodziny nieodpłatnie udostępnia Ci lokal dla celów prowadzenia działalności gospodarczej

Przez osobę obcą – nieodpłatne wykorzystanie lokalu na cele prowadzenia działalności gospodarczej od osoby niespokrewnionej, np. koleżanki, powoduje, że prawo podatkowe traktuje Twoją oszczędność jako przychód z działalności gospodarczej. W takiej sytuacji musisz oszacować wartość takiej umowy, czyli ile należałoby zapłacić gdyby lokal musiał zostać wynajęty. Ta kwota stanowi Twój przychód i podlega opodatkowaniu.

Jaki adres należy wskazać na rachunku i fakturze?

Na fakturze powinien być podany adres siedziby działalności gospodarczej podatnika. W przypadku osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą będzie to **adres zamieszkania**.

Jeżeli nie prowadzisz działalności gospodarczej w miejscu zamieszkania i posiadasz stałe miejsce jej prowadzenia (wskazane w zgłoszeniu dla potrzeb identyfikacji podatkowej), na fakturze powinien być podany **adres stałego miejsca prowadzenia działalności**.

Nie masz stałego miejsca wykonywania działalności? W takim przypadku do celów podatkowych przyjęty zostanie Twój adres zamieszkania. Oznacza to, że PIT oraz miesięczną zaliczkę na podatek dochodowy złożysz do urzędu właściwego dla Twojego miejsca zamieszkania.

Ważnym punktem w rejestracji działalności w CEIDG jest wskazanie miejsca przechowywania dokumentów. Adres ten może być inny niż adres prowadzenia działalności, czy siedziby biura rachunkowego – dokumentacja może być przechowywana np. w oddziale biura rachunkowego.

Jakie są skutki podatkowe wykorzystywania mieszkania do prowadzenia działalności gospodarczej

Działalność gospodarczą możesz prowadzić w miejscu swojego zamieszkania. Możesz wykorzystać w tym celu całe mieszkanie albo tylko jego część (na przykład jeden pokój). Przeczytaj, jakie są skutki podatkowe prowadzenia działalności gospodarczej w miejscu zamieszkania.

Podatek od nieruchomości

Jeżeli zdecydujesz się przeznaczyć określoną powierzchnię mieszkania do celów prowadzonej działalności gospodarczej, to z tego powodu może wzrosnąć podatek od nieruchomości.

Pamiętaj! W przypadku zajęcia lokalu mieszkalnego na prowadzenie działalności gospodarczej wyższa stawka podatku od nieruchomości nie wynika z tego, jak dany lokal jest zakwalifikowany w ewidencji gruntów i budynków, lecz z tego jaką funkcję pełni w rzeczywistości.

Wysokość stawek podatku od nieruchomości określa w drodze uchwały Rada Gminy. Stawki nie mogą przekroczyć rocznie :

1,00 zł od 1 m² powierzchni użytkowej, w przypadku budynków mieszkalnych lub ich części

28,78 zł od 1 m² powierzchni użytkowej, w przypadku budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.

Jeżeli fakt prowadzenia działalności gospodarczej nie wpłynie w znaczący sposób na warunki korzystania z lokalu mieszkalnego, to możesz zacząć prowadzić w nim firmę bez dodatkowych formalności.

Przykład

Pan Piotr jest informatykiem i prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą. Pokój, w którym wykonuje swoją działalność, jest sypialnią i garderobą. Stoi tam też biurko z komputerem do pracy. W takiej sytuacji pan Piotr:

- może rozpocząć prowadzenie działalności w lokalu mieszkalnym bez dodatkowych formalności
- nie zapłaci wyższej stawki podatku od nieruchomości.

Jeśli jednak profil prowadzonej działalności gospodarczej wymaga zmiany warunków korzystania z części lokalu mieszkalnego (na przykład zaadaptowanie jednego pokoju na gabinet dentystyczny lub salon fryzjerski), konieczne może się okazać zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania do właściwego organu administracji publicznej.

Zmianą sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części jest:

- podjęcie bądź zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zmieniającej warunki: bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, pracy, zdrowotne, higieniczno-sanitarne, ochrony środowiska bądź wielkość lub układ obciążeń
- podjęcie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zaliczanej do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Kwota podatku od nieruchomości wzrośnie, gdy część mieszkania (na przykład jeden pokój) przeznaczysz wyłącznie na cele firmowe, nawet bez remontu czy przebudowy budynku.

Musisz zgłosić ten fakt do urzędu gminy lub miasta, właściwego dla miejsca zamieszkania. Urząd wydzieli wtedy część mieszkania, która jest przeznaczona na cele prowadzonej działalności gospodarczej.

Pamiętaj! Podatek od nieruchomości wzrośnie dla tej części mieszkania, ale zapłaconą z tego tytułu kwotę będziesz mógł ująć w kosztach prowadzonej działalności gospodarczej.

Przykład

Pani Karolina jest makijażystką i prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą. Jedno pomieszczenie w swoim mieszkaniu postanowiła przeznaczyć wyłącznie na cele firmowe. W wybranym pokoju przeprowadziła gruntowny remont i wstawiła tam profesjonalną toaletkę kosmetyczną do makijażu i wizażu. Pani Karolina zapłaci wyższą stawkę podatku od nieruchomości od powierzchni pomieszczenia, które wykorzystuje na cele prowadzonej działalności gospodarczej.

VAT

Masz prawo obniżyć kwotę podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej.

To oznacza, że jeżeli wykorzystujesz mieszkanie zarówno w celach prywatnych, jak i firmowych, to musisz określić udział procentowy, w jakim nieruchomość jest wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej.

Zgodnie z wyliczonym procentem przysługuje Ci prawo do odliczenia:

- podatku naliczonego od wydatków inwestycyjnych dotyczących tej nieruchomości
- czynszu
- mediów wykorzystywanych w tym lokalu (woda, energia elektryczna).

Przykład

Pani Anna w mieszkaniu o łącznej powierzchni 60m² wykorzystuje na cele działalności gospodarczej pokój o powierzchni 15m². Miesięczny rachunek za czynsz wynosi 1 230 zł brutto, w tym 230 zł podatku VAT. Miesięczne rachunki za media wynoszą łącznie 615 zł brutto, w tym 115 zł podatku VAT.

W celu ustalenia, jaką część rachunków Pani Anna może odliczyć, należy najpierw obliczyć, w jakiej części pomieszczenie jest wykorzystywane do prowadzonej działalności gospodarczej. Trzeba najpierw określić udział procentowy pokoju przeznaczonego na cele firmowe w stosunku do całej powierzchni mieszkania.

$$15\text{m}^2 : 60\text{m}^2 * 100\% = 25\%$$

Wiedząc, że 25% powierzchni mieszkania jest przeznaczona na cele działalności gospodarczej można obliczyć, w jakiej wysokości przysługuje Pani Annie prawo do odliczenia VAT w związku z ponoszonymi wydatkami na jego utrzymanie.

$$\text{Czynsz } 230\text{ zł} * 25\% = 57,5\text{ zł}$$

$$\text{Media: } 115\text{ zł} * 25\% = 28,75\text{ zł}$$

$$\text{Razem} = 86,25\text{ zł}$$

Pani Anna ze względu na wykorzystywanie 25% powierzchni swojego mieszkania do prowadzonej działalności gospodarczej może odliczyć podatek naliczony od miesięcznych wydatków na jego utrzymanie (czynsz i media) w łącznej wysokości 86,25 zł.

Masz prawo do odliczenia podatku VAT **w pełnej wysokości** od wydatków związanych **wyłącznie z prowadzoną działalnością gospodarczą**.

Przykład

Pani Monika prowadzi gabinet medycyny estetycznej. Na potrzeby wyposażenia gabinetu znajdującego się w jej mieszkaniu nabyła specjalny fotel i lampę, które są wykorzystywane wyłącznie podczas świadczonych zabiegów kosmetycznych. Pani Agata będzie mogła dokonać odliczenia podatku VAT w pełnej wysokości od wydatków na nabycie fotela i lampy.

PIT

Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów bądź zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów.

Ważne! Artykuł 23 ustawy o PIT wymienia wydatki, które nie są traktowane jako koszty uzyskania przychodów.

Kosztami uzyskania przychodów są wszelkie racjonalne i gospodarczo uzasadnione wydatki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. To czy pomiędzy poniesieniem wydatku a osiągnięciem przychodu bądź zachowaniem lub zabezpieczeniem jego źródła zachodzi związek trzeba oceniać indywidualnie - w stosunku do każdego wydatku.

Jeżeli faktycznie prowadzisz firmę w swoim mieszkaniu, możesz zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów z działalności gospodarczej wydatki na czynsz, media, czy część odsetkową raty kredytu.

Jeżeli wykorzystujesz na potrzeby firmy tylko część mieszkania, musisz policzyć w jakiej części taki wydatek jest związany z działalnością gospodarczą. Żeby to zrobić, podziel powierzchnię twojego mieszkania, którą wykorzystujesz do prowadzenia firmy przez całą powierzchnię mieszkania.

W przypadku mediów, takich jak energia elektryczna czy Internet, możesz u operatorów wydzielić rachunki dla prowadzonej działalności gospodarczej. W takim wypadku całość tych rachunków zaliczysz do kosztów podatkowych.

3. REJESTRACJA DZIAŁALNOŚCI W CEIDG – KROK PO KROKU

KROK 1 - ZŁOŻENIE WNIOSKU O WPIS DO REJESTRU

Wniosek możesz złożyć na 3 sposoby:

1. Online – przez Internet

Po wejściu na stronę główną [biznes.gov.pl](https://www.biznes.gov.pl) wybierz usługę „Zarejestruj działalność gospodarczą” (https://www.biznes.gov.pl/pl/e-uslugi/00_0736_00). Zaloguj się przez login.gov.pl, wykorzystując **profil zaufany** lub **e-dowód**. Jeśli to Twoje pierwsze logowanie system poprowadzi Cię przez proces zakładania konta

https://pliki.biznes.gov.pl/akademia/Instrukcje/Rejestracja_i_logowanie.pdf

Wystarczy, że zaznaczysz opcje, które Cię dotyczą lub wpiszesz dane, o które zapyta kreator, a system sam przygotowuje wniosek o wpis do rejestru przedsiębiorców i zgłoszenie do ZUS/KRUS, GUS i urzędu skarbowego. Podpisz go profilem zaufanym, podpisem kwalifikowanym lub podpisem osobistym.

Jeżeli równocześnie z wnioskiem o wpis do CEIDG chcesz złożyć zgłoszenie do ubezpieczeń w ZUS lub zgłoszenie rejestracyjne albo aktualizacyjne VAT-R, to po wypełnieniu wniosku CEIDG wybierz przycisk „Chcę kontynuować” i wypełnij właściwe pola.

Wniosek online możesz złożyć także poprzez bankowość internetową wybranych banków. Usługę oferują:

- PKO BP (serwis iPKO)
- Bank Pekao S.A
- mBank
- ING
- Santander Bank Polska
- Millennium

Pamiętaj jednak, że za pośrednictwem banku zarejestrujesz jedynie działalność. Pozostałe formalności, takie jak rejestracja w ZUS lub rejestracja jako podatnik VAT możesz załatwić w urzędzie albo online poprzez PUE ZUS lub Portal Podatkowy.

Ważne! Jeśli składasz wniosek o wpis w CEIDG przez Internet, nie może dokonać tego w Twoim imieniu Twój pełnomocnik.

2. W urzędzie

Wniosek możesz złożyć osobiście w dowolnym urzędzie miasta lub gminy. Urzędnik potwierdzi przyjęcie wniosku i najpóźniej następnego dnia wprowadzi dane z wniosku do systemu CEIDG. W urzędzie musisz potwierdzić swoją tożsamość, dlatego nie zapomnij zabrać ze sobą dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Masz do wyboru 3 sposoby przygotowania wniosku:

- Wypełnij kreator wniosku https://www.biznes.gov.pl/pl/e-uslugi/00_0736_00 i wyślij go bez podpisu elektronicznego. Po weryfikacji wniosku otrzymasz e-mailem kod do podpisania wniosku w urzędzie. Z tym kodem i dokumentem tożsamości udaj się do urzędu miasta lub gminy w ciągu 7 dni. Urzędnik odnajdzie Twój wniosek w CEIDG, wydrukuje, da Ci do podpisania i potwierdzi złożenie wniosku w systemie
- Wypełnij formularz, który dostaniesz w urzędzie i podpisz własnoręcznie
- Pobierz wniosek ze strony [biznes.gov.pl](https://www.biznes.gov.pl), wypełnij, wydrukuj i podpisz własnoręcznie w urzędzie.

Wniosek o wpis do CEIDG w urzędzie może również złożyć ustanowiony przez Ciebie pełnomocnik.

Jeżeli równocześnie z wnioskiem o wpis do CEIDG chcesz złożyć zgłoszenie do ubezpieczeń w ZUS lub dokonać złożenia rejestracyjnego lub aktualizacyjnego VAT-R to zaznacz odpowiednie pozycje w kreatorze. Kreator wniosku wygeneruje następnie właściwe pola do uzupełniania danych.

3. Poczta

Wypełniony wniosek możesz wysłać listem poleconym. W takim przypadku powinien być on opatrzony własnoręcznym podpisem wnioskodawcy poświadczonym przez notariusza.

Obojętnie, którą formę złożenia wniosku wybierzesz, pamiętaj aby uczynić do przed rozpoczęciem wykonywania działalności gospodarczej.

KROK 2 – URZĄD SPRAWDZA TWÓJ WNIOSEK

Po złożeniu przez Ciebie wniosku w CEIDG zostanie on poddany sprawdzeniu. O stwierdzonych nieprawidłowościach zostaniesz poinformowany. Odpowiednio, jeżeli składałeś wniosek:

- Online – poprzez system teleinformatyczny
- Osobiście lub listem poleconym – wezwanie do skorygowania lub uzupełnienia wniosku we wskazany zakresie – masz 7 dni roboczych od otrzymania wezwania na korektę nieprawidłowości.

KROK 3 – ZOSTAJESZ WPISANY DO CEIDG

Wpis do CEIDG z danymi Twojej firmy pojawi się nie później niż następnego dnia roboczego po dniu złożenia wniosku. Działalność gospodarczą możesz podjąć już w dniu złożenia wniosku o wpis do CEIDG.

CEIDG prześle Twoje dane do urzędu skarbowego, który nada Twojej firmie NIP i poinformuje Główny Urząd Statystyczny, ZUS (lub KRUS) o wpisie Twojej firmy do CEIDG i o nadanym numerze NIP w terminie nie późniejszym niż następnego dnia roboczego po dniu wpływu wniosku do CEIDG.

Złożenie wniosku o wpis do CEIDG jest **BEZPŁATNE!**

Twój wpis w CEIDG

Dane dotyczące Twojej działalności gospodarczej będą dostępne w bazie przedsiębiorców https://aplikacja.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg_public.ui/search.aspx. Dzięki temu w każdej chwili będziesz miał do nich wygodny dostęp oraz będziesz mógł je aktualizować. Każdy zainteresowany, na przykład klient czy urząd znajdzie tam Twój wpis, dzięki czemu nie będziesz potrzebować zaświadczenia potwierdzającego, że Twoja firma znajduje się w rejestrze.

4. REJESTRACJA W ZUS

Rejestrując firmę w CEIDG zostaniesz automatycznie zarejestrowany w ZUS jako płatnik składek na podstawie Twojego wpisu. To oznacza, że dane Twojego przedsiębiorstwa z wniosku złożonego w CEIDG podczas rejestracji firmy zostaną przekazane automatycznie przez CEIDG do ZUS.

Na tej podstawie ZUS przygotuje:

- ZUS ZFA – zgłoszenie Ciebie jako płatnika składek
- ZUS ZBA – informację o Twoich rachunkach bankowych jako płatnika składek
- ZUS ZAA – informację o adresach prowadzenia przez Ciebie działalności.

W przypadku zmiany danych w CEIDG ZUS uaktualnia dane w swoim systemie na podstawie informacji przekazanych automatycznie przez CEIDG.

Będziesz zgłoszony jako płatnik składek od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej. Po rejestracji ZUS utworzy dla Ciebie konto płatnika składek.

Formularze zgłoszeniowe do ubezpieczeń najprościej jest złożyć w trakcie rejestracji firmy w CEIDG – możesz je dołączyć do wniosku rejestracyjnego CEIDG, zarówno wtedy, gdy rejestrujesz firmę w gminie, jak i przez Internet.

Jeśli działalność jest Twoich jedynym tytułem do ubezpieczeń (czyli nie pracujesz dodatkowo na etacie albo nie jesteś emerytem), to do ubezpieczeń:

- Rentowego – zgłaszasz się **obowiązkowo**
- Emerytalnego – zgłaszasz się **obowiązkowo**
- Wypadkowego – zgłaszasz się **obowiązkowo**
- Chorobowego – zgłaszasz się **dobrowolnie**
- Zdrowotnego – zgłaszasz się **obowiązkowo**

Jeśli nie zgłosiłeś się do ubezpieczeń podczas rejestracji działalności musisz to uczynić w ciągu 7 dni od daty rozpoczęcia działalności.

Zgłoszenie do ubezpieczenia dokujesz na formularzach:

- ZUS ZUA – jeśli zgłaszasz się do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego (i dobrowolnie – chorobowego)
- ZUS ZZA – jeśli zgłaszasz się tylko do ubezpieczenia zdrowotnego, np. przy uldze na start. Jak wypełnić.

Uwaga! Od 16 maja 2021 w formularzach ZUS ZUA i ZUS ZZA trzeba podać kod zawodu, czyli informację o zawodzie wykonywanym przez aktywnego zawodowo ubezpieczonego. Kody zawodów możesz sprawdzić w wyszukiwarce opisów zawodów https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-ispecjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow/-/klasyfikacja_zawodow/litera/A

Kod zawodu trzeba będzie podawać:

- Zawsze na dokumentach zgłoszeniowych pierwszorazowych (także składanych po 15 maja 2021 roku za okresy wsteczne)
- Na dokumentach zgłoszeniowych składanych w trybie korekty lub zmiany, na przykład w związku z korektą danych adresowych, zmianą okresu, rodzaju ubezpieczeń.

Nie trzeba uzupełniać informacji o kodzie zawodu dla osób zgłoszonych do ubezpieczeń **przed 16 maja 2021 roku.**

5. ULGA NA START

Ulga na start jest dla przedsiębiorców, którzy po raz pierwszy prowadzą działalność gospodarczą lub rozpoczynają ją po raz kolejny po 5 latach od zawieszenia lub zamknięcia poprzedniej działalności.

Kto może skorzystać z Ulgi na start?

Z ulgi na start mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy:

- Są osobami fizycznymi, czyli prowadzą działalność jednoosobową albo są wspólnikami spółek cywilnych
- Podejmują działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmują ją ponownie, po upływie co najmniej 60 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia
- Nie wykonują działalności na rzecz byłego pracodawcy, u którego w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowy pracowali na etacie i wykonywali czynności wchodzące w zakres obecnie wykonywanej działalności.

Ważne! Jeśli jako przedsiębiorca korzystasz z Ulgi na start, twój zleceniodawca nie ma obowiązku odprowadzania za ciebie składek na ubezpieczenia społeczne pod warunkiem, że:

- przedmiot umowy ze zleceniodawcą (agencjiowej, zlecenia lub o świadczenie usług) jest taki sam jak przedmiot prowadzonej przez ciebie działalności
- osiągnane przychody są opodatkowane jako przychód z działalności gospodarczej.

Z jakich składek zwalnia Ulga na start?

Firmy, które dopiero zaczynają działalność gospodarczą, mogą skorzystać z Ulgi na start i obniżyć w ten sposób swoje koszty. W okresie korzystania z Ulgi na start przedsiębiorcy nie podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Ulga zwalnia przez 6 pełnych miesięcy od rozpoczęcia działalności z płacenia składek:

- na ubezpieczenia społeczne: czyli emerytalne, rentowe i wypadkowe
- na Fundusz Pracy
- na Fundusz Solidarnościowy.

Ulga na start **nie dotyczy ubezpieczenia zdrowotnego**. To oznacza, że masz obowiązek zarejestrować się do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacać co miesiąc składkę zdrowotną. W okresie korzystania z Ulgi na start masz także prawo zgłosić do ubezpieczenia zdrowotnego w ZUS **członków swojej rodziny**.

Jak zgłosić członka rodziny?

<https://www.zus.pl/-/wyrejestrowanie-ubezpieczonego-czlonkow-rodzi-1>

Ważne! Zanim zdecydujesz się na skorzystanie z ulgi, pamiętaj, że w okresie, w którym nie płacisz składek, **nie odkładasz ich na emeryturę lub rentę**. Nie otrzymasz także świadczeń w razie choroby albo wypadku.

Ważne! Zwolnienie z ubezpieczeń społecznych oraz składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy **dotyczy tylko osoby prowadzącej działalność, która korzysta z Ulgi na start**. Pracownicy, osoby współpracujące lub zleceniobiorcy będą objęci ubezpieczeniami społecznymi od momentu rozpoczęcia działalności. Musisz więc za nich odprowadzać składki od chwili ich zatrudnienia.

Jak długo można korzystać z Ulgi na start?

Ulga zwalnia z płacenia składek na ubezpieczenie społeczne **przez sześć pełnych miesięcy** od rozpoczęcia działalności z płacenia składek:

- jeżeli rozpoczynasz działalność **w trakcie miesiąca**, nie wliczasz tego miesiąca do 6 miesięcy, w trakcie których możesz korzystać z Ulgi na start
- jeśli działalność rozpoczynasz **pierwszego dnia miesiąca**, ten miesiąc wliczasz do 6 miesięcy, w których możesz korzystać z ulgi.

Jeśli w okresie korzystania z Ulgi na start zawieszysz wykonywanie działalności, okres zawieszenia **nie przerwie biegu 6 miesięcy**, czyli wlicza się do okresu, w którym możesz korzystać z ulgi. W trakcie zawieszenia możesz zgłosić się do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego.

Możesz **przestać korzystać** z Ulgi na start:

- w dowolnym wybranym przez siebie momencie przed upływem 6 miesięcy
- po upływie 6 miesięcy.

Jak zgłosić się do ZUS?

Jeżeli chcesz skorzystać z Ulgi na start, to w ciągu **7 dni od daty rozpoczęcia prowadzenia działalności** musisz zgłosić się w ZUS do ubezpieczenia zdrowotnego, z kodem tytułu ubezpieczenia, który zaczyna się od cyfr **05 40**.

Pozostałe dwie cyfry zależą od tego, czy masz ustalone prawo do emerytury lub renty oraz czy posiadasz orzeczenie o niepełnosprawności:

- jeśli nie posiadasz ustalonego prawa do emerytury/renty ani orzeczenia o niepełnosprawności, twój kod to **05 40 00**
- Jeśli masz prawo do emerytury/renty albo posiadasz orzeczenie o niepełnosprawności, **dwie ostatnie cyfry** wpisujesz w zależności od twojej sytuacji, zgodnie z instrukcją poniżej.

Piąta cyfra kodu ZUS:

0 – jeśli nie masz ustalonego prawa do emerytury lub renty, 1 – jeśli masz ustalone prawo do emerytury, 2 – jeśli masz ustalone prawo do renty.

Szósta cyfra kodu ZUS:

0 – jeśli nie posiadasz orzeczenia o niepełnosprawności,
1 – jeśli posiadasz orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności, 2 – jeśli posiadasz orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 3 – jeśli posiadasz orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zgłoszenia dokonujesz na formularzu ZUS ZZA.

Najprościej jest złożyć formularz zgłoszeniowy **w trakcie rejestracji firmy w CEIDG**.

Zgłoszenie możesz także przekazać do ZUS:

- w formie papierowej – pod warunkiem, że będziesz rozliczać składki **maksymalnie za 5 osób**. W takim wypadku formularz możesz złożyć osobiście w placówce ZUS, przez pełnomocnika lub wysłać pocztą
- w Programie Płatnik - wypełnij formularz i podpisz go podpisem kwalifikowanym
- w aplikacji ePłatnik na Platformie Usług Elektronicznych (PUE), jeśli masz konto na PUE – podpisz dokumenty podpisem kwalifikowanym lub Profilem Zaufanym.

Pamiętaj! Jeśli członek twojej rodziny, na przykład dziecko lub małżonek, nie ma żadnego tytułu (prawa) do ubezpieczenia zdrowotnego, powinieneś zgłosić go do tego ubezpieczenia w ZUS na formularzu ZUS ZCNA. Za osobę zgłoszoną w taki sposób do ubezpieczenia zdrowotnego **nie opłacasz dodatkowej składki zdrowotnej** – korzysta ona ze świadczeń na podstawie składki, którą opłacasz za siebie.

Ile będziesz płacić do ZUS?

Korzystając z Ulgi na start, opłacasz za siebie **wyłącznie składkę zdrowotną**.

Wysokość składki zdrowotnej zależy od wysokości dochodów oraz wybranej formy opodatkowania.

- Opodatkowanie **na zasadach ogólnych** (według skali podatkowej) – składka na ubezpieczenie zdrowotne stanowi **9%** podstawy wymiaru składki

- Opodatkowanie w formie podatku liniowego 19% - składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości **4,9%** podstawy wymiaru składki

Ważne! Jeśli rozliczasz podatki dochodowe na zasadach ogólnych (według skali podatkowej) lub liniowo, a twój dochód w danym miesiącu będzie **niższy niż minimalne wynagrodzenie** obowiązujące w danym roku, to wysokość składki zdrowotnej w tym miesiącu wyniesie 9% minimalnego wynagrodzenia.

Minimalne wynagrodzenie w 2023 roku wynosi:

- Od stycznia 2024 roku – 4242 zł brutto
- Od lipca 2023 roku – 4300 zł brutto

Minimalna składka zdrowotna w 2024 roku, za każdy miesiąc roku składkowego od 1 lutego 2024 roku do 31 stycznia 2025 roku wyniesie **381,78 zł brutto**.

Jeśli rozliczasz podatki dochodowe **ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych**, twoja miesięczna składka zdrowotna wyniesie 9% ryczałtowanej podstawy.

W zależności od twoich przychodów w 2024 roku będzie to kwota:

- Przychód poniżej 60 tys. zł – składka 419,46 zł
- Od 60 tys. zł do 300 tys. zł – składka 699,11 zł
- Powyżej 300 tys. zł – 1258,39 zł

Kto nie musi płacić składki zdrowotnej

Możesz być zwolniony z obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne, również **przez pierwsze 6 miesięcy prowadzenia działalności**. Stanie się tak, jeśli:

- jesteś emerytem bądź rencistą i twoje świadczenie nie przekracza miesięcznie minimalnego wynagrodzenia oraz twoje przychody z działalności nie przekroczą miesięcznie 50% kwoty najniższej emerytury lub będziesz opłacać podatek dochodowy w formie karty podatkowej
- jesteś niepełnosprawny lub niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz twoje przychody z działalności nie przekroczą miesięcznie 50% kwoty najniższej emerytury lub będziesz opłacać podatek dochodowy w formie karty podatkowej,
- pobierasz zasiłek macierzyński, którego wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty świadczenia rodzicielskiego
- jesteś pracownikiem i łącznie spełniasz następujące warunki:
- opłacasz składki od wymiaru nie wyższego niż minimalne wynagrodzenie
- uzyskujesz miesięczne przychody z działalności gospodarczej w wysokości nieprzekraczającej 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia
- opłacasz podatek dochodowy w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Deklaracje ZUS przy Uldze na start

Jeśli korzystasz z Ulgi na start, to za siebie opłacasz tylko składkę zdrowotną.

Po rozpoczęciu działalności i zgłoszeniu do ubezpieczeń powinieneś złożyć do ZUS deklarację ZUS DRA i zapłacić składkę.

Jeśli zatrudniasz pracowników lub współpracujesz ze zleceniobiorcami, musisz zarejestrować ich w ZUS i płacić za nich składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Obowiązują **trzy terminy płatności** składek i przekazywania dokumentów rozliczeniowych:

- do 5. dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych
- do 15. dnia następnego miesiąca - dla płatników składek posiadających osobowość prawną
- do 20. dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników składek.

Minusy Ulgi na start

Korzystanie z Ulgi na start ma swoje konsekwencje. Jeśli w okresie, w którym korzystasz z ulgi, zachorujesz, będziesz musiał lub musiała opiekować się dzieckiem lub chorym członkiem rodziny albo urodzi Ci się dziecko, nie otrzymasz świadczeń, które przysługują z ubezpieczenia chorobowego, czyli:

- zasiłku chorobowego
- świadczenia rehabilitacyjnego □ zasiłku macierzyńskiego □ zasiłku opiekuńczego.

W okresie korzystania z Ulgi na start nie otrzymasz również zasiłku chorobowego ani świadczenia rehabilitacyjnego z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową.

Okres objęty Ulgą na start, w którym nie będziesz opłacać składek na ubezpieczenie emerytalne, nie będzie uwzględniony przy ustalaniu prawa do emerytury (nie wlicza się do okresu składkowego) i nie podwyższy wysokości otrzymywanego w przyszłości świadczenia emerytalnego.

Jakie składki będziesz płacić po Uldze na start

Możesz przestać korzystać z Ulgi na start:

- w dowolnym wybranym przez siebie momencie przed upływem 6 miesięcy □ po upływie 6 miesięcy.

W obu przypadkach możesz skorzystać z możliwości opłacania obniżonych składek ZUS. Obniżone składki przysługują ci **za pełne 24 miesiące** – jeśli zrezygnujesz z Ulgi na start w połowie miesiąca, okres obniżonych składek zacznie się liczyć dopiero od kolejnego miesiąca.

Jeśli chcesz płacić obniżone składki, musisz:

- wyrejestrować się z ubezpieczenia zdrowotnego na druku [ZUS ZWUA](#) z kodem tytułu ubezpieczenia rozpoczynającym się cyframi **05 40**
- zgłosić do ubezpieczenia zdrowotnego na druku ZUS ZUA w ramach obniżonych składek z kodem tytułu ubezpieczenia rozpoczynającym się cyframi **05 70**. Jeśli masz prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, twój kod rozpoczyna się cyframi **05 72**.

6. PREFERENCYJNE SKŁADKI NA ZUS

Niektóre firmy mogą płacić przez 2 lata preferencyjne czyli obniżone składki na ZUS.

Kto może płacić preferencyjne składki na ZUS

Możesz płacić niższe składki na ubezpieczenia społeczne, jeśli spełnisz **łącznie dwa warunki**:

- nie prowadzisz lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej nie prowadziłeś **innej pozarolniczej działalności**
- nie wykonujesz działalności gospodarczej **na rzecz byłego pracodawcy**, u którego w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym pracowałeś na etacie i wykonywałeś czynności wchodzące w zakres obecnie wykonywanej działalności.

Ten warunek dotyczy nie tylko pierwszego dnia działalności twojej firmy, ale całego 24miesięcznego okresu korzystania z obniżonych składek na ZUS. Oznacza to, że od dnia, w którym rozpoczniesz działalność na rzecz byłego pracodawcy, **tracisz prawo** do ustalania preferencyjnej podstawy i płacenia niższych składek.

Ważne! Z możliwości obniżenia składek na ZUS nie możesz skorzystać, jeżeli aktualnie lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych:

- prowadziłeś pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych
- wykonywałeś działalność twórczą lub artystyczną
- prowadziłeś działalność gospodarczą w zakresie wolnego zawodu w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne albo takiej, z której przychody są przychodami

z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych

- byłeś współnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej
- prowadziłeś publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół na podstawie Prawa oświatowego.

Uwaga! Z obniżonych składek **nie może skorzystać osoba z tobą współpracująca**, między innymi członek rodziny lub osoba współpracująca na podstawie umowy. Składki za osobę współpracującą zawsze opłacasz od kwoty nie niższej **od 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego**.

Na czym polega obniżenie składek na ZUS

Standardowo przedsiębiorca płaci składki na ubezpieczenie społeczne od zadeklarowanej przez siebie podstawy. Minimalna podstawa, którą może zadeklarować, to **60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto**. Wysokość składek jest określona jako odpowiedni procent z tej podstawy. Na przykład składka emerytalna to 19,52% podstawy.

Jednak **nowe firmy jednoosobowe lub wspólnicy spółki cywilnej** mogą przez pełne 24 miesiące kalendarzowe płacić niższe składki na ubezpieczenia społeczne, liczone od obniżonej podstawy.

Obniżona podstawa nie może być niższa niż **30% minimalnego wynagrodzenia**.

W 2024 roku obniżona podstawa to:

30% z 4242 zł, czyli **1272,60 zł** - od stycznia do czerwca 2024 roku.

30% z 4300 zł, czyli **1290 zł** - od lipca do grudnia 2024 roku.

Jeśli korzystasz z preferencyjnych składek i prowadzenie działalności gospodarczej jest jedynym tytułem do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, **to nie opłacasz za siebie składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy**.

Obniżenie składek na ZUS dotyczy wyłącznie składek płaconych przez przedsiębiorcę za siebie. Za zatrudnionych pracowników i zleceniobiorców musisz płacić składki normalnej wysokości.

Zobacz jaka jest różnica pomiędzy składkami standardowymi, a preferencyjnymi w 2024 roku.

Podstawa wymiaru składki	1272,60 zł 30% minimalnego wynagrodzenia brutto do 01.01.2024	4694,40 zł 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto
Składka emerytalna (19,52%)	248,41 zł	916,35 zł
Składka rentowa (8,00%)	101,81 zł	375,55 zł
Składka (dobrowolna) chorobowa (2,45%)	31,18 zł	115,01 zł
Składka wypadkowa (1,67%)*	21,25 zł	78,40 zł
Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy (2,45%)	0	115,01 zł
Razem	402,65 zł	1600,32 zł

* Wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe jest zmienna i zależy od wielkości przedsiębiorstwa i branży. W tabeli podano stopę dla przedsiębiorcy zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 osób.

Jak długo możesz płacić obniżone składki

Z preferencyjnych stawek ZUS można korzystać przez **pełne 24 miesiące**. Pełne miesiące oznaczają, że jeśli założysz firmę na przykład piątego dnia danego miesiąca, to okres korzystania z ulgi liczysz od następnego pełnego miesiąca.

Zawieszenie działalności gospodarczej nie przerywa biegu **24 miesięcy**, czyli okres zawieszenia działalności wlicza się do okresu 24 miesięcy, w którym możesz płacić obniżone składki.

Kiedy i jak zgłosić się do ZUS

Bezpośrednio po rozpoczęciu działalności możesz skorzystać z Ulgi na start albo od razu zgłosić chęć płacenia preferencyjnych składek ZUS (od obniżonej podstawy).

W drugim wypadku najprościej jest złożyć formularz zgłoszeniowy **w trakcie rejestracji firmy w CEIDG**. Wystarczy, że zaznaczysz „ZUA” w punkcie 12.2 „Dołączam zgłoszenia ZUS”, a następnie wpiszesz kod tytułu ubezpieczenia zaczynający się od cyfr 05 7.

Możesz również zgłosić się do ubezpieczeń społecznych ZUS na formularzu, ZUS ZUA z kodem ubezpieczenia zaczynającym się od cyfr 05 7.

Trzy ostatnie cyfry kodu są różne w zależności od twojej sytuacji:

- 05 70 xx (ostatnie dwie cyfry dotyczą prawa do emerytury lub renty oraz orzeczenia o niepełnosprawności, jeśli go nie posiadasz, wpisujesz 00)
- 05 72 2x, jeśli masz prawo do renty z **tytułu niezdolności do pracy** (piąta cyfra oznacza, że masz ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, szósta cyfra wskazuje stopień niezdolności do pracy, w zależności od stopnia 1, 2 lub 3).

Wypełniony formularz możesz przekazać:

- w formie papierowej – pod warunkiem, że będziesz rozliczać składki **maksymalnie za 5 osób**. W takim wypadku formularze możesz złożyć osobiście w placówce ZUS, przez pełnomocnika lub wysłać pocztą
- w Programie Płatnik – wypełnij formularz i podpisz go kwalifikowanym podpisem elektronicznym
- w aplikacji ePłatnik na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) – jeśli masz konto na PUE – podpisz dokumenty kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub Profilem Zaufanym.

Obniżone składki, a Ulga na start

Jeśli dopiero rozpoczynasz działalność, to zanim zaczniesz płacić obniżone składki przez 24 miesiące, możesz skorzystać z Ulgi na start, dzięki której płacisz tylko składkę zdrowotną przez 6 miesięcy.

Pamiętaj! Od stycznia 2022 roku zmienił się sposób obliczania wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne. Obecnie jest ona powiązana z przyjętą formą opodatkowania i wysokością osiąganego dochodu.

Jeśli upłynął okres Ulgi na start lub zrezygnowałeś z niej wcześniej, to możesz korzystać z **preferencyjnych składek ZUS** przez 24 miesiące.

Rozpoczęcie okresu opłacania preferencyjnych składek liczysz:

- od dnia wskazanego we wniosku o objęcie ubezpieczeniami społecznymi, ale dzień ten nie może być wcześniejszy od dnia, w którym zgłosisz wniosek o rezygnację z Ulgi na start przed upływem 6 miesięcy
- od następnego dnia po upływie 6 miesięcy korzystania z Ulgi na start.

Przykład 1

Pan Jacek rozpoczął działalność gospodarczą 1 czerwca 2019 roku. Chce korzystać z ulgi na start tylko do 30 września 2019 roku. Zamierza zgłosić się do ubezpieczeń społecznych (na druku ZUS ZUA) od 20 października 2019 roku. Jeśli tak zrobi, ZUS obejmie go ubezpieczeniami społecznymi od 20 października. Będzie mógł skorzystać z opłacania składek od preferencyjnej podstawy przez 24 miesiące, czyli do 31 października 2021 roku.

Przykład 2

Pani Lidia rozpoczęła działalność gospodarczą 1 maja 2019 roku. Przez 6 miesięcy korzystała z ulgi na start. Po tym okresie chce opłacać składki od preferencyjnej podstawy. Okres 24 miesięcy opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od takiej podstawy rozpoczął się 1 listopada 2019 roku i potrwa do 31 października 2021 roku.

Jakie składki trzeba płacić po 24 miesiącach

Po zakończeniu okresu, w którym płaciłeś obniżone stawki ZUS, możesz przejść na standardowe składki ZUS lub – jeśli spełniasz warunki – płacić Mały ZUS Plus.

Jeśli nie spełniasz warunków Małego ZUS Plus, musisz płacić standardowe stawki ZUS.

Wszystkie formalności związane z zakończeniem korzystania z ulgi załatwiasz w ZUS. Możesz to także zrobić elektronicznie za pomocą Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS).

Jeżeli skończył się 24-miesięczny okres, w którym możesz korzystać z obniżonych składek i musisz zacząć płacić składki standardowe, to:

- w ciągu **7 dni** od zakończenia tego okresu wyrejestruj się ze składek obniżonych – złóż formularz ZUS ZWUA z kodem ubezpieczenia, który podałeś przy zgłoszeniu, czyli 05 70 albo 05 72, który oznacza preferencyjne zasady płacenia składek. Jako przyczynę wyrejestrowania wpisz kod 600, oznaczający „inną przyczynę wyrejestrowania”.

Jeśli okres, w którym płaciłeś preferencyjne składki, skończył się na przykład 31 marca, jako datę wyrejestrowania wpisz 1 kwietnia.

- w ciągu **7 dni** od zakończenia tego okresu zgłoś się do składek standardowych – złóż formularz ZUS ZUA, podając kod tytułu ubezpieczenia 05 10 xx lub 05 12 2x, jeśli masz ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Jeśli opłacałeś preferencyjne składki na przykład do 31 marca, jako datę zgłoszenia wpisz 1 kwietnia.

Po zgłoszeniu powinieneś złożyć deklarację ZUS DRA, w której podasz obowiązującą podstawę wymiaru składek i opłacić je :

- do 5. dnia następnego miesiąca – dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- do 15. dnia następnego miesiąca – dla płatników składek posiadających osobowość prawną;
- do 20. dnia następnego miesiąca – dla pozostałych płatników.

7. MAŁY ZUS PLUS

Mały ZUS Plus jest rozwiązaniem dla przedsiębiorców, których przychody nie przekraczają 120 tys. zł.

Dla kogo jest Mały ZUS Plus

Od 1 lutego 2020 roku możesz płacić obniżone składki na ubezpieczenia społeczne w ramach Małego ZUS Plus.

Dwa kluczowe warunki, które trzeba spełnić, żeby otrzymać ulgę, to:

- twoje przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej przez cały poprzedni rok kalendarzowy **nie przekroczyły 120 000 zł**
- prowadziłeś działalność gospodarczą w poprzednim roku kalendarzowym przez **nie mniej niż 60 dni kalendarzowych**.

Pamiętaj! Nie możesz opłacać składek Mały ZUS Plus:

- w pierwszym roku prowadzenia działalności
- jeśli spełniasz warunki do płacenia obniżonych składek na ubezpieczenia społeczne, od podstawy wynoszącej **30% minimalnego wynagrodzenia**.

Mały ZUS dotyczy tylko składek na ubezpieczenia społeczne. Nie obejmuje **składki zdrowotnej**, którą trzeba płacić w pełnej wysokości.

Ważne! Mały ZUS Plus możesz opłacać również wtedy, jeśli skorzystałeś wcześniej z Ulgi na start (chyba, że zrezygnujesz z korzystania z tego uprawnienia) oraz z obniżonych składek od preferencyjnej podstawy.

Jak długo można korzystać z Małego ZUS Plus

Niższe składki na ubezpieczenia społeczne można płacić **maksymalnie przez 36 miesięcy** w ciągu **kolejnych 60 miesięcy** kalendarzowych prowadzenia działalności gospodarczej.

Ważne! Do okresu 36 miesięcy wliczasz okres korzystania z Małego ZUS.

Kto nie może korzystać z Małego ZUS Plus

Z Małego ZUS Plus **nie możesz korzystać**, jeśli nie spełnisz podstawowych wymogów dotyczących przychodu i czasu prowadzenia działalności gospodarczej lub:

- w ciągu 60 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej korzystałeś z Małego ZUS lub Małego ZUS Plus łącznie przez 36 miesięcy
- spełniasz warunki do płacenia obniżonych składek na ubezpieczenia społeczne, od podstawy wynoszącej 30% minimalnego wynagrodzenia
- rozliczasz się na karcie podatkowej i jednocześnie korzystasz ze zwolnienia z VAT – ci przedsiębiorcy nie składają do urzędów skarbowych zeznań PIT lub deklaracji VAT, z których ZUS pozyskuje dane do weryfikacji poprawności ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek
- podlegałeś ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu także z tytułu innej pozarolniczej działalności, na przykład jako wspólnik spółki jawnej
- wykonujesz w ramach działalności gospodarczej te same zadania, które wykonywałeś dla byłego bądź obecnego pracodawcy jako pracownik w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym.

Z Małego ZUS Plus **nie możesz również korzystać**, jeśli w poprzednim roku prowadziłeś działalność jako:

- twórca, artysta
- osoba wykonująca wolny zawód
- wspólnik spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej albo jednoosobowej spółki z o.o.
- osoba prowadząca publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół.

Kiedy zgłosić się do Małego ZUS Plus

1. Przedsiębiorca, który zaczął spełniać warunki do 31 stycznia

Jeśli w 2022 roku prowadziłeś działalność gospodarczą, ale dotąd nie korzystałeś z Małego ZUS lub z Małego ZUS Plus, a spełniasz warunki otrzymania Ulgi, przekaż do ZUS w terminie **do 31 stycznia 2023 roku**:

- wyrejestrowanie z ubezpieczeń (ZUS ZWUA) z kodem tytułu ubezpieczenia z kodem tytułu ubezpieczenia zaczynającym się od 05 10, 05 12, jeśli na dzień 31 grudnia 2022 roku podlegałeś ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ale nie korzystałeś z Małego ZUS Plus
- wyrejestrowanie z ubezpieczeń (ZUS ZWUA) z kodem tytułu ubezpieczenia zaczynającym się od 05 70, 05 72, jeśli 31 grudnia 2022 roku kończysz okres 24 miesięcy korzystania z obniżonych składek od preferencyjnej podstawy - zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych (ZUS ZUA).

Ważne! Jeśli nie złożysz dokumentów w terminie, nie będziesz mógł skorzystać z Małego ZUS Plus **przez cały rok**. W takiej sytuacji będziesz mógł ubiegać się o Mały ZUS Plus dopiero do końca stycznia następnego roku (o ile wciąż będziesz spełniać wszystkie warunki otrzymania ulgi).

2. Przedsiębiorca, który zaczął spełniać warunki po 31 stycznia

Jeśli zaczniesz spełniać warunki pozwalające na skorzystanie z Małego ZUS Plus **po styczniu 2023 roku** (na przykład gdy skończy się okres opłacania preferencyjnych składek), to w terminie **7 dni** liczonych od pierwszego dnia, w którym je spełnisz, przekaż do ZUS dokumenty:

- wyrejestrowanie z ubezpieczeń (ZUS ZWUA) z kodem tytułu ubezpieczenia zaczynającym się od 05 10, 05 12, jeśli podlegałeś ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ale nie korzystałeś z „małego ZUS plus” (np. zaprzestałeś wykonywania działalności na rzecz byłego pracodawcy) albo
- wyrejestrowanie z ubezpieczeń (ZUS ZWUA) z kodem tytułu ubezpieczenia zaczynającym się od 05 70, 05 72, jeśli skończyłeś okres 24 miesięcy korzystania z „preferencyjnych składek”
- zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych (ZUS ZUA) albo - jeśli podlegasz wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu - zgłoszenie do tego ubezpieczenia (ZUS ZZA) z kodem tytułu ubezpieczenia rozpoczynającym się od 05 90 albo 05 92 (kod tytułu ubezpieczenia przewidziany dla osób z rentą przyznaną z tytułu niezdolności do pracy).

3. Przedsiębiorca, który wznawia działalność

Jeżeli po styczniu 2023 roku wznowisz działalność gospodarczą prowadzoną w 2022 roku przynajmniej przez 60 dni i z tytułu której nie korzystałeś w 2022 roku z Małego ZUS Plus, złóż do ZUS formularz zgłoszenia do ubezpieczeń/zgłoszenia zmiany danych osoby ubezpieczonej ZUS ZUA.

Zrób to w terminie **7 dni** liczonych od pierwszego dnia wznowienia działalności gospodarczej.

Jak zgłosić się do Małego ZUS Plus

Chcesz zgłosić się do Małego ZUS Plus i płacić niższe składki na ubezpieczenie? Możesz to zrobić **online na Biznes.gov.pl** – zmieniając dane **w swoim wpisie** w CEIDG.

Będziesz potrzebować profilu zaufanego lub podpisu kwalifikowanego.

Jakie są obowiązki po zgłoszeniu do Małego ZUS Plus

Po zgłoszeniu się do Małego ZUS Plus, musisz przekazać do ZUS informacje o:

- rocznym przychodzie
- rocznym dochodzie
- formach opodatkowania z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz podstawie wymiaru składek.

Zrób to w deklaracji rozliczeniowej bądź w imiennym raporcie miesięcznym (ZUS DRA cz. II bądź ZUS RCA cz. II), składanych za styczeń danego roku kalendarzowego lub za pierwszy miesiąc rozpoczęcia lub wznowienia prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w danym roku kalendarzowym.

Musisz też przedstawić na żądanie ZUS – w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania – dokumenty potwierdzające zastosowane przez siebie w poprzednim roku kalendarzowym formy opodatkowania, wysokość rocznego przychodu i rocznego dochodu z tytułu wykonywania działalności gospodarczej za poprzedni rok kalendarzowy.

Jeśli tego nie zrobisz, ZUS ustali ci za wszystkie miesiące danego roku podstawę wymiaru składek w wysokości 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Jakie są konsekwencje niższych składek na ZUS

Tak jak w przypadku innych ulg w opłacaniu składek ZUS, korzystanie z Małego ZUS Plus **jest dobrowolne**.

Jeśli chcesz opłacać wyższe składki i mieć w przyszłości wyższe świadczenia, możesz to zrobić, deklarując wyższą **podstawę wymiaru składki** niż najniższa podstawa obliczona na podstawie dochodu, czyli kwota, która mieści się pomiędzy 30% minimalnego wynagrodzenia i 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Możesz również **nie korzystać z Małego ZUS Plus lub zrezygnować z niego w trakcie roku**. Za miesiąc, w którym zrezygnujesz z ulgi, oraz pozostałe miesiące do końca roku płacisz składki na ubezpieczenia społeczne według standardowych zasad, w pełnej wysokości.

Twoja decyzja o skorzystaniu z Małego ZUS Plus będzie mieć wpływ na wysokość świadczeń, które ci przysługują (chorobowe, rentowe, emerytalne). Te świadczenia są obliczane od podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie.

Pamiętaj! Jeśli będziesz wpłacać niższe składki, w przyszłości otrzymasz też **niższe świadczenia**.

8. PROFIL PUE ZUS

Od 1 stycznia 2023 roku każdy, kto jest płatnikiem składek, ma obowiązek posiadania **profilu na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS**.

To oznacza, że każdy przedsiębiorca, niezależnie od tego czy zatrudnia pracowników, czy płaci składki tylko za siebie, musi mieć takie konto.

Jeżeli płatnik składek nie założył profilu na PUE ZUS do 30 grudnia 2022 roku, ZUS sam założył mu taki profil.

Na PUE ZUS przedsiębiorcy mają między innymi dostęp do:

- informacji o saldzie bieżącym oraz saldzie miesięcznym, które pokazują stan opłaconych składek do ZUS
- informacji o należnych do opłacenia składkach oraz o dokonanych wpłatach
- informacji rocznej dla płatnika składek
- deklaracji rozliczeniowych, które płatnik wysłał do ZUS - listy osób zgłoszonych do ubezpieczeń
- listy pracowników na zwolnieniu lekarskim.

Ponadto mogą przekazać do ZUS elektroniczne wnioski o:

- wydanie zaświadczenia o niezaleganiu z opłacaniem składek
- rozliczenie konta
- kontrolę, czy zaświadczenie lekarskie dla pracownika zostało wystawione prawidłowo
- potwierdzenie ubezpieczeń, związane z przepisami unijnymi dot. zabezpieczenia społecznego
- udzielenie pełnomocnictwa.

9. FORMY OPODATKOWANIA

Prowadząc jednoosobową działalność gospodarczą jesteś podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych, czyli **podatku PIT**.

Do wyboru masz **trzy formy opodatkowania dochodów** z działalności gospodarczej:

- na zasadach ogólnych, według skali podatkowej (stawka podatkowa 12% i 32%)
- według stawki liniowej (stawka podatkowa 19%)
- ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Ważne! Od 2022 roku z czwartej formy opodatkowania - **karty podatkowej** mogą korzystać tylko ci podatnicy, którzy kontynuują opodatkowanie w tej formie – byli już opodatkowani w ten sposób w 2021 roku. Dlatego jeśli dopiero zakładasz działalność, nie możesz wybrać karty podatkowej.

Skala podatkowa to podstawowa forma opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej. To oznacza, że będziesz opodatkowany na zasadach ogólnych, jeżeli **nie wybierzesz innej formy opodatkowania**.

W przypadku skali podatkowej oraz stawki liniowej przedmiotem opodatkowania jest dochód, a w przypadku ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych przedmiotem opodatkowania jest osiągnięty przychód.

Pamiętaj! Wybór ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych nie zawsze będzie możliwy, między innymi dlatego, że są takie działalności, które nie mogą być w ten sposób opodatkowane.

Żeby dokonać optymalnego wyboru formy opodatkowania działalności gospodarczej musisz wiedzieć czym są: **przychód, koszty uzyskania przychodów, dochód oraz strata**.

Co to jest przychód, koszty uzyskania przychodu, dochód i strata

Przychód z działalności gospodarczej

Za przychody z działalności gospodarczej uważa się **wszelkie kwoty należne przysługujące przedsiębiorcy w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą**, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont (obniżenia ceny wynikające z zapłaty za towar przed terminem).

W uproszczeniu, przychodem z działalności gospodarczej będzie wszystko to, co firma otrzymała bądź powinna otrzymać od swoich kontrahentów, za wykonane na ich rzecz usługi lub dostarczone towary.

Ważne! Jeżeli w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą jesteś podatnikiem podatku VAT, kwota podatku od towarów i usług **nie stanowi twojego przychodu**. Przychód dla celów podatkowych stanowi wyłącznie należna kwota pomniejszona o podatek od towarów i usług (kwota netto).

Przykład

Firma Balonex, która jest podatnikiem podatku VAT, sprzedaje piłki do gry za 123 zł za sztukę. W tej kwocie 23 zł to podatek VAT (23%), zaś 100 zł to kwota, która przysługuje przedsiębiorcy z tytułu sprzedaży, czyli **przychód**.

Dlatego, jeżeli otrzymujesz lub masz otrzymać **jakikolwiek świadczenie** w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą powinieneś je traktować jako przychód z działalności gospodarczej.

Przychodem z działalności gospodarczej mogą być na przykład:

- przychody z odpłatnego zbycia składników firmowego majątku wykorzystywanych na potrzeby działalności (np. samochód firmowy, komputer czy wyposażenie biurowe)
- odsetki z lokat bankowych czy z rachunków bieżących należących do przedsiębiorcy
- otrzymane kary umowne
- otrzymane odszkodowania za szkody dotyczące składników majątku związanych z prowadzoną firmą
- przychody z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy składników majątku związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Pamiętaj, że w niektórych przypadkach przychód nie będzie przychodem dla celów podatkowych. Najważniejsze należności, które nie stanowią przychodów z działalności gospodarczej, to:

- zwrócone pożyczki, z wyjątkiem skapitalizowanych odsetek od tych pożyczek
- kwoty naliczonych, lecz nieotrzymanych odsetek od należności, w tym również od udzielonych pożyczek (dopiero w momencie ich wpływu będą one stanowiły przychód przedsiębiorcy)
- zwrócone, umorzone lub zaniechane podatki i opłaty stanowiące dochody budżetu państwa albo budżetów jednostek samorządu terytorialnego, niezaliczone do kosztów uzyskania przychodów oraz inne zwrócone wydatki niezaliczone do kosztów uzyskania przychodów
- zwróconych innych wydatków niezaliczonych do kosztów uzyskania przychodów.

Koszty uzyskania przychodów

Pojęcie „kosztów uzyskania przychodów” jest kluczowe dla podatników stosujących opodatkowanie według skali podatkowej oraz podatkiem liniowym. Przepisy nie wskazują konkretnie, co może stanowić koszt uzyskania przychodu. Kluczowy jest cel, w jakim przedsiębiorca ponosi wydatki.

Koszty uzyskania przychodów to wydatki, które:

- zostały poniesione w celu:
- osiągnięcia przychodów, np. poprzez nabycie towarów, materiałów biurowych, wyposażenia, czyli wszystkiego co bezpośrednio bądź pośrednio ma doprowadzić do osiągnięcia przychodu
- zachowania źródła przychodów, czyli np. wydatki na organizację spotkań z kontrahentami
- zabezpieczenia źródła przychodów, czyli na przykład wydatki na polisy ubezpieczeniowe,
- zostały faktycznie poniesione (nie ma znaczenia faktyczne zapłacenie, ale poniesienie kosztu, czyli wystawienie faktury, ujęcie w księgach)
- zostały poniesione przez podatnika (a nie przez inną osobę)
- nie zostały wymienione w katalogu wydatków **niestanowiących kosztów uzyskania przychodów**.

Pamiętaj! Pełen katalog wydatków **niestanowiących kosztów uzyskania przychodów** znajdziesz w art. 23 Ustawy o PIT.

Dochód z działalności gospodarczej

Pojęcie dochodu z działalności gospodarczej jest kluczowe dla podatników stosujących opodatkowanie wg. skali podatkowej oraz podatkiem liniowym – to od dochodu podatnicy ci zapłacą podatek dochodowy, zgodnie z wybraną stawką.

Dochód z działalności gospodarczej to **różnica pomiędzy sumą przychodów z działalności gospodarczej osiągniętych w danym roku kalendarzowym, a sumą kosztów uzyskania przychodów poniesionych w celu osiągnięcia przychodów**

z działalności gospodarczej bądź zachowania, lub zabezpieczenia działalności gospodarczej.

Dochodem jest więc nadwyżka przychodów (wpływów) z działalności gospodarczej nad związanymi z działalnością gospodarczą kosztami uzyskania przychodów, czyli wydatkami poniesionymi w celu osiągnięcia przychodów.

Przykład

Pan Wojciech prowadzi sklep z wyrobami metalowymi, w którym sprzedaje m.in. śruby. Pan Wojciech nabył w hurtowni 50 śrub za cenę 250 zł. netto (bez podatku VAT). Ta kwota - 250 zł - jest dla Pana Wojciecha **kosztem uzyskania przychodu**. Pan Wojciech sprzedał swojemu klientowi 50 śrub za cenę 400 zł. netto (bez podatku VAT). Ta kwota - 400 zł - stanowi dla Pana Wojciecha **przychód**. Na sprzedaży śrub Pan Wojciech uzyskał **dochód** w kwocie 150 zł.

Strata z działalności gospodarczej

Jeżeli suma twoich przychodów z działalności gospodarczej w danym roku kalendarzowym, jest niższa niż suma kosztów, które twoja firma poniosła żeby te przychody uzyskać, **to ponosisz stratę**.

Strata występuje najczęściej w okresach słabszej koniunktury lub kiedy podatnik realizuje inwestycje i w związku z tym ponosi większe wydatki.

Jeżeli twoja działalność przyniosła stratę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, masz prawo do:

- obniżenia dochodu z działalności gospodarczej osiągniętego w jednym z pięciu lat podatkowych następujących po poniesieniu strat, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości straty, albo
- obniżenia jednorazowo dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej w jednym z pięciu lat podatkowych następujących po poniesieniu straty o kwotę nieprzekraczającą 5 mln zł. Nieodliczona kwota straty podlegać będzie rozliczeniu w pozostałych latach tego pięcioletniego okresu, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z lat nie może przekroczyć 50% wysokości straty.

Jakie są różnice pomiędzy formami opodatkowania

Sprawdź główne różnice pomiędzy czterema sposobami opodatkowania działalności gospodarczej osób fizycznych.

	Zasady ogólne (skala podatkowa)	Podatek liniowy	Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych
Kto może stosować działalność jednoosobowa	każda osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	każda osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą (z wyjątkiem przedsiębiorców świadczących usługi na rzecz byłego lub obecnego pracodawcy)	każda osoba fizyczna uzyskująca przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej (z wyjątkiem przedsiębiorców świadczących usługi na rzecz byłego lub obecnego pracodawcy)
Rodzaje działalności	każda działalność gospodarcza	każda działalność gospodarcza	każda działalność, za wyjątkiem wskazanych działalności, które nie mogą być opodatkowane ryczałtem
Limit dochodów	brak limitu	brak limitu	do 2 mln EURO: - samodzielnie, - łącznie w ramach spółki cywilnej, lub spółki jawnej
Rozliczenie kosztów uzyskania przychodu	Tak	Tak	Nie
Co jest opodatkowane	dochód	dochód	Przychód
Stawka podatku	12% lub 32%	19%	od 2% do 17%

Kto ustala podatek	podatnik	podatnik	podatnik
Rozliczenie z innymi dochodami	Tak	Nie	Nie
Najważniejsze zalety	możliwość opodatkowania w jednym zeznaniu dochodów z różnych źródeł (ale nie wszystkich), - wiele ulg podatkowych	stała stawka podatkowa - brak progresji	prosty sposób ustalenia podstawy opodatkowania - uproszczona ewidencja
Najważniejsze wady	stawka 32% po przekroczeniu 120 tys. dochodu	brak wielu ulg	wyłączenia niektórych rodzajów działalności z możliwości stosowania

Co wziąć pod uwagę przy wyborze formy opodatkowania

Czy chcesz odliczać koszty uzyskania przychodów

Przed wyborem formy opodatkowania zastanów się, jak duże wydatki związane z działalnością gospodarczą będziesz ponosił.

Jeżeli takie wydatki, na przykład związane z zakupem towarów usług czy wyposażenia, będą znaczne, zastanów się chcesz wybrać formę, która nie daje możliwości uwzględnienia w rachunku podatkowym kosztów uzyskania przychodów. Może się bowiem okazać, że jeżeli wybierzesz ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, to pomimo korzystniejszej stawki podatkowej, zapłacisz wyższe podatki, niż gdybyś wybrał podatek liniowy lub opodatkowanie na zasadach ogólnych. Będzie to wynikać z braku możliwości uwzględnienia kosztów uzyskania przychodów.

Jakie są koszty składki zdrowotnej

Od 2022 roku wysokość składki zdrowotnej zależy **od wybranej przez siebie formy opodatkowania i wysokości dochodów**.

Jeżeli rozliczasz się z podatku dochodowego **na zasadach ogólnych** (według skali podatkowej), składka na ubezpieczenie zdrowotne stanowi **9%** podstawy wymiaru składki (dochodu z działalności gospodarczej).

Jeżeli rozliczasz podatek dochodowy od osób fizycznych **w formie podatku liniowego** (19%), zapłacisz składkę zdrowotną w wysokości **4,9%** podstawy wymiaru składki (dochodu z działalności gospodarczej).

Ważne! Jeśli rozliczasz się na zasadach ogólnych (według skali podatkowej) lub liniowo, a twój dochód w danym miesiącu będzie **niższy niż minimalne wynagrodzenie** obowiązujące w dniu 1 lutego danego roku, to wysokość składki zdrowotnej w tym miesiącu wyniesie 9% lub 4,9% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu 1 lutego danego roku.

Minimalne wynagrodzenie w dniu 1 lutego 2024 roku wynosi 4242 zł.

Minimalna składka zdrowotna za każdy miesiąc roku składkowego, od 1 lutego 2024 roku do 31 stycznia 2025 roku, wynosi **381,78 zł**.

Jeśli rozliczasz podatek dochodowy **ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych**, twoja miesięczna składka zdrowotna wyniesie 9% ryczałtowanej podstawy, którą stanowi kwota przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w IV kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Jeśli płacisz kartę podatkową to podstawą wymiaru twojej składki na ubezpieczenie zdrowotne będzie minimalne wynagrodzenie obowiązujące w dniu 1 stycznia danego roku, czyli w 2024 roku wyniesie **381,78 zł** miesięcznie.

Dodatkowo przedsiębiorców obowiązuje **roczne rozliczenie składki zdrowotnej**. Jeśli po rozliczeniu rocznym okaże się, że:

- zapłaciłeś wyższe składki zdrowotne niż roczna składka na ubezpieczenie zdrowotne ustalona od rocznej podstawy wymiaru składki zdrowotnej - możesz ubiegać się o zwrot nadpłaty
- kwota wpłaconych przez siebie składek na ubezpieczenie zdrowotne jest niższa niż roczna składka - musisz dopłacić różnicę.

W przypadku przedsiębiorców rozliczających się na zasadach ogólnych (według skali podatkowej) lub podatkiem liniowym, jeśli roczna podstawa wymiaru składki będzie

niższa niż iloczyn liczby miesięcy w roku kiedy podlegałeś ubezpieczeniu zdrowotnemu i minimalnego wynagrodzenia, to będzie cię obowiązywać **minimalna roczna podstawa wymiaru składek**.

W 2024 roku minimalna roczna podstawa wymiaru składek wyniesie **50 904 zł**.

Czy można rozliczać stratę podatkową

Przed wyborem formy opodatkowania zastanów się, czy planowane przez siebie wydatki mogą być wyższe niż generowane przychody.

Tak najczęściej dzieje się na wstępnym etapie działalności lub kiedy planujesz inwestycje. W takim przypadku korzystnym rozwiązaniem może być forma opodatkowania, w której może powstać strata podatkowa – czyli podatek liniowy lub opodatkowanie na zasadach ogólnych, według skali podatkowej.

Czy chcesz rozliczać się z małżonkiem

Zastanów się, czy nie chcesz rozliczyć się łącznie z małżonkiem. Jeśli tak, to **musisz wybrać opodatkowanie na zasadach ogólnych**.

Możliwość wspólnego opodatkowania z małżonkiem wyłącza uzyskiwanie przychodów opodatkowanych według stawki liniowej lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Czy chcesz korzystać z ulg podatkowych

Weź pod uwagę, że wybór konkretnej formy opodatkowania może pozbawić cię prawa do skorzystania z ulg podatkowych. Każda forma opodatkowania charakteryzuje się innym zestawem dostępnych dla podatników ulg, a opodatkowanie w formie liniowej pozbawia możliwości skorzystania z istotnej części ulg podatkowych.

Jaką księgowość chcesz prowadzić

Różne formy opodatkowania wiążą się z **różnym zakresem obowiązków ewidencyjnych i księgowych**. W zależności od wybranej przez siebie formy opodatkowania dochodów z działalności, będziesz mieć obowiązek prowadzenia:

- **podatkowej księgi przychodów i rozchodów (PKPIR)**, w przypadku opodatkowania na zasadach ogólnych lub podatkiem liniowym
- **ksiąg rachunkowych** w przypadku przekroczenia limitu 2 mln EURO przychodów netto w poprzednim roku podatkowym;

- **ewidencji przychodów**, w przypadku opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Każdy z rodzajów księgowości wymaga określonej szczegółowości umieszczanych w niej danych.

10. SPRAWDŹ, CZY MUSISZ PŁACIĆ VAT

Kto jest podatnikiem VAT

Jako przedsiębiorca masz co do zasady obowiązek rejestracji i rozliczania VAT. To podatek pobierany na każdym etapie obrotu towarami lub usługami. Jego wartość jest doliczana do każdej transakcji.

Pamiętaj! VAT płacisz niezależnie od podatku dochodowego PIT.

Opodatkowane VAT są:

- sprzedaż towarów i usług w Polsce
- eksport towarów
- import towarów
- wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów □ wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów.

Wykaz podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, czyli tak zwaną Białą listę, prowadzi szef Krajowej Administracji Skarbowej. Jest to podstawowe narzędzie weryfikacji kontrahentów.

Przykład

Pan Łukasz prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą opodatkowaną na zasadach ogólnych. W maju kupił towary za kwotę 7 380 zł brutto i sprzedał towary za kwotę 12 300 zł brutto. W deklaracji VAT za maj wykaże 2 300 zł podatku VAT należnego (10 000 zł x 23 %) i 1380 zł podatku VAT naliczonego (6 000 zł x 23 % = 1380 zł).

Od podatku należnego może odjąć podatek naliczony zawarty w cenie zakupu (2 300 – 1380). Zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku VAT za miesiąc maj wyniesie 920 zł.

Niezależnie od VAT Pan Łukasz zapłaci podatek dochodowy. Jego dochód w maju wyniósł 4 000 zł (10 000 zł – 6000 zł). Zapłaci z tego tytułu 480 zł zaliczki na podatek dochodowy (4 000 zł x 12%).

Podatnik VAT czynny a podatnik VAT zwolniony

Podatników VAT można podzielić na dwie grupy:

- **Podatnik VAT czynny** to ten, który płaci podatek
- **Podatnik VAT zwolniony** to ten, który korzysta ze zwolnienia podmiotowego (ze względu na niski limit sprzedaży do 200 tys. zł) lub ze zwolnienia przedmiotowego (dokonuje wyłącznie sprzedaży zwolnionej z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 ustawy o VAT).

Porównaj prawa i obowiązki podatnika VAT czynnego i zwolnionego

Podatnik VAT czynny

- zarejestrowanie się do VAT - składanie JPK_VAT - prowadzenie ewidencji sprzedaży i zakupów VAT - płacenie VAT - wystawianie faktur VAT
- pomniejszanie VAT należnego o VAT naliczony

Podatnik VAT zwolniony

- prowadzenie ewidencji uproszczonej - wystawianie faktur na żądanie nabywcy (ze stawką "zw", czyli zwolniony)
- dobrowolna rejestracja VAT jako podatnik zwolniony

Zwolnienie z VAT podmiotowe

Możesz skorzystać ze zwolnienia podmiotowego z VAT w sytuacji, gdy twoje przychody (wartość sprzedaży) nie przekroczyły w poprzednim roku **limitu 200 tys. zł.**

Ważne! Do limitu sprzedaży nie wlicza się **kwoty podatku** oraz:

- wewnątrzspółnotowej dostawy towarów oraz sprzedaży wysyłkowej z terytorium kraju oraz sprzedaży wysyłkowej na terytorium kraju
- sprzedaży towarów i usług, zwolnionych przedmiotowo z VAT, z wyjątkiem m.in. transakcji związanych z nieruchomościami
- sprzedaży towarów, które są zaliczane do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji.

Jeśli rozpoczynasz działalność w trakcie roku, nie musisz rejestrować się do VAT, gdy przewidywana wartość sprzedaży nie przekroczy - w proporcji do okresu sprzedaży - równowartości 200 tys.

By obliczyć proporcję:

- mnożysz liczbę dni od rozpoczęcia działalności do końca roku przez obowiązujący limit VAT (200 tys. zł)
- otrzymaną liczbę dzielisz przez liczbę dni w roku.

Przykład

Pan Józef rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej 2 maja 2020 r., czyli do końca roku zostały 244 dni. W jego przypadku limit uprawniający do zwolnienia wynosi: $(200\ 000 \times 244) / 365 = 133.698,63$ zł. Pan Józef powinien zarejestrować się do VAT przed sprzedażą, po której przekroczy ten limit.

Kiedy nie przysługuje zwolnienie podmiotowe

Musisz płacić VAT od początku prowadzenia działalności gospodarczej, niezależnie od wysokości przychodów, jeśli zajmujesz się sprzedażą towarów lub usług wymienionych w ustawie o VAT.

Pamiętaj! W takim przypadku musisz rozliczać VAT nawet wtedy, **gdy nie przekroczysz 200 tys. zł limitu sprzedaży.**

Zwolnienie z VAT podmiotowe nie przysługuje, jeśli między innymi:

- **sprzedajesz:**
- towary wymienione w załączniku nr 12 do ustawy o VAT (na przykład metale szlachetne i złom z nich, wyroby jubilerskie)
- towary opodatkowane podatkiem akcyzowym, z wyjątkiem: energii elektrycznej, wyrobów tytoniowych i samochodów osobowych innych niż nowe, zaliczanych, na podstawie przepisów o podatku dochodowym, do środków trwałych podlegających amortyzacji
- w niektórych przypadkach: budynki, budowle lub ich części
- tereny budowlane
- nowe środki transportu
- przez Internet takie towary jak:
- preparaty kosmetyczne i toaletowe
- komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
- urządzenia elektryczne i nieelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego
 - maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane

hurtowo i detalicznie części do:

- pojazdów samochodowych
- motocykli
- **świadczysz usługi:**
- prawnicze
- w zakresie doradztwa (z wyjątkiem doradztwa rolniczego)

- jubilerskie
- ściągania długów, w tym factoringu.
- **nie posiadasz siedziby działalności gospodarczej w Polsce.**

Zwolnienie z VAT przedmiotowe

Jesteś zwolniony z VAT, niezależnie od wysokości obrotów, jeśli świadczysz usługi lub sprzedajesz towary **wymienione w art. 43 ust. 1 ustawy VAT**. Korzystasz wówczas ze zwolnienia przedmiotowego (ze względu na przedmiot działalności).

Zwolnienie przysługuje tylko, gdy świadczysz **wyłącznie** takie usługi jak - na przykład:

- usługi w zakresie opieki medycznej, służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia – jeśli jesteś lekarzem, lekarzem dentystą, pielęgniarką, położną lub psychologiem
- usługi prywatnego nauczania na poziomie przedszkolnym, podstawowym, ponadpodstawowym i wyższym – jeśli jesteś nauczycielem
- usługi nauczania języków obcych
- usługi finansowe, w tym: zarządzania funduszami inwestycyjnymi; ubezpieczeniowe; w zakresie udzielania poręczeń, gwarancji oraz innych zabezpieczeń transakcji; udzielanie kredytów i pożyczek, których przedmiotem są instrumenty finansowe.

Przykład

Pani Agnieszka prowadzi prywatny gabinet dentystyczny, świadczy usługi zwolnione z VAT. Zwolnienie zależy od typu usług, nie od kwoty sprzedaży. Pani Agnieszka nie ma obowiązku rejestracji do VAT, nie składa deklaracji i nie płaci podatku.

VAT dobrowolny

Możesz zrezygnować ze zwolnienia podmiotowego (do 200 tys. zł) w dowolnym momencie i płacić VAT dobrowolnie. Taki krok może być opłacalny, jeśli planujesz większe zakupy i chcesz odliczyć VAT naliczony.

Jeśli jesteś już zarejestrowany do VAT, musisz zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego przed początkiem okresu (miesiąca albo kwartału), w którym rezygnujesz ze zwolnienia. Jeżeli dopiero rozpoczynasz działalność, musisz złożyć zawiadomienie przed wykonaniem pierwszej czynności opodatkowanej.

Przykład

Pan Jacek prowadzi działalność gospodarczą od 2018 r. Korzysta ze zwolnienia podmiotowego z VAT ze względu na limit sprzedaży poniżej 200 000 zł. Od września

2020 r. chciałby płacić VAT, by odliczyć podatek od dużych planowanych przez niego zakupów. Musi zawiadomić o tym naczelnik urzędu skarbowego przed 1 września. Jeżeli dobrowolnie zrezygnujesz ze zwolnienia z VAT albo utracisz po przekroczeniu limitu obrotów, możesz powrócić do zwolnienia nie wcześniej, niż po upływie roku (licząc od końca roku, w którym utraciłeś prawo do zwolnienia lub zrezygnowałeś z tego zwolnienia).

Co zrobić po przekroczeniu limitu zwolnienia

Po przekroczeniu limitu 200 tys. zł każda kolejna sprzedaż podlega opodatkowaniu VAT. Powinieneś się zarejestrować jako podatnik VAT.

Musisz zarejestrować się jako podatnik VAT składając formularz VAT-R, jeśli najpierw korzystasz ze zwolnienia z VAT, a później:

- stracisz prawo do dalszego korzystania ze zwolnienia (przekroczysz limit sprzedaży)
- chcesz z niego zrezygnować
- zamierzasz wykonywać sprzedaż opodatkowaną (inne towary lub usługi, które nie są zwolnione przedmiotowo z VAT)

Zarejestruj się:

- przed dniem dokonania pierwszej sprzedaży towarów lub usług innych niż zwolnione z podatku
- przed dniem, w którym stracisz prawo do zwolnienia, tj. przekroczysz kwotę 200 tys. zł netto obrotu

Przykład

Pan Artur prowadzi działalność gospodarczą od 2 lat. W poprzednich latach nie przekroczył limitu 200 tys. zł sprzedaży, więc korzystał dotychczas ze zwolnienia podmiotowego. W lipcu 2020 r. obliczył, że jego wartość sprzedaży wyniosła od początku roku 198 tys. zł netto. Przed dokonaniem kolejnej sprzedaży złożył zgłoszenie rejestracyjne VAT-R, w którym zarejestrował się jako podatnik VAT czynny.

Rozliczenie małego podatnika VAT

Mały podatnik VAT to przedsiębiorca, u którego wartość sprzedaży wraz z kwotą podatku nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym kwoty odpowiadającej równowartości **1,2 mln euro**.

Ważne! Inny limit obowiązuje przedsiębiorcę prowadzącego między innymi **przedsiębiorstwo maklerskie lub zarządzającego funduszami inwestycyjnymi**. Jest małym podatnikiem, jeśli jego kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia (wraz

z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym równowartości 45 tys. euro.

Przeliczenia euro dokonuje się według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku, w zaokrągleniu do 1000 zł.

Mały podatnik może korzystać z przywilejów, które nie przysługują większym podmiotom. Ma prawo wybrać:

- rozliczenie VAT kasowe
- rozliczenie VAT kwartalne, zamiast miesięcznego.

Jeśli wybierzesz metodę kasową, musisz też rozliczać VAT kwartalnie. Wyjątkiem jest okres pierwszych 12 miesięcy od daty rejestracji do VAT, kiedy musisz rozliczać VAT miesięcznie.

Przykład

Pani Anita zarejestrowała się do VAT w lipcu. Spełnia warunki dotyczące małego podatnika, więc wybrała kasową metodę rozliczenia. Przez pierwsze 12 miesięcy musi składać JPK_V7M miesięcznie. Po upływie tego terminu będzie musiała składać JPK_V7K kwartalnie.

Jeśli wybierzesz rozliczenie kwartalne, nie musisz stosować metody kasowej.

Jeśli w ciągu roku stracisz status małego podatnika (po przekroczeniu limitu sprzedaży 1,2 mln euro):

- Przechodzisz z rozliczenia kwartalnego na miesięczne. Deklaracje miesięczne składasz począwszy od rozliczenia za pierwszy miesiąc kwartału:
- w którym przekroczyłeś limit – jeśli nastąpiło to w pierwszym lub drugim miesiącu kwartału; jeśli przekroczenie nastąpiło w drugim miesiącu kwartału, deklarację za pierwszy miesiąc kwartału składasz do 25. dnia miesiąca następującego po drugim miesiącu kwartału
- następującego po kwartale, w którym przekroczyłeś limit - jeśli przekroczenie nastąpiło w trzecim miesiącu kwartału.
- Prawo do rozliczania kasowego VAT stracisz dopiero począwszy od rozliczenia za miesiąc następujący po kwartale, w którym przekroczyłeś limit.

Przykład

Pan Olaf posiadał dotychczas status małego podatnika, dzięki czemu rozliczał VAT kasowo i kwartalnie. W lutym stracił status małego podatnika ze względu na przekroczenie limitu wartości sprzedaży. W takim przypadku z kasowego rozliczania VAT korzysta do końca pierwszego kwartału. Jest jednak zobowiązany do miesięcznego rozliczania podatku VAT już za styczeń i luty. Do 25 marca składa JPK-V7M za styczeń

i luty. Gdyby pan Olaf utracił status małego podatnika w marcu, to dopiero za kwiecień (w terminie do 25 maja) składa miesięczne rozliczenie podatku VAT.

Metoda kasowa - na czym polega i kto może ją stosować

Rozliczenie VAT polega na tym, że faktury wystawione w danym okresie rozliczeniowym wykazujesz co do zasady w deklaracji podatkowej za ten okres. **Nie ma znaczenia, czy faktury zostały uregulowane.** Musisz zapłacić VAT należny nawet wówczas, gdy nie otrzymasz zapłaty od swoich kontrahentów.

Metoda kasowa to wyjątek od tej zasady. Polega na tym, że jeżeli sprzedajesz towar lub świadczysz usługę innemu przedsiębiorcy, VAT płacisz dopiero, gdy sam otrzymasz zapłatę za fakturę. Jeżeli sprzedajesz towar lub świadczysz usługę osobie nieprowadzącej działalności, musisz zapłacić VAT w momencie otrzymania zapłaty, nie później jak po upływie 180 dni od dnia wydania towaru lub wykonania usługi.

Przykład

Pani Joanna jest małym podatnikiem, rozlicza VAT metodą kasową. W maju wystawiła faktury na kwotę 10 000 zł + 2300 zł VAT. Jednak jej kontrahent zapłacił jej dopiero w lipcu. To oznacza, że w rozliczeniu za lipiec zapłaci 2300 zł podatku należnego. Gdyby rozliczała się standardowo, musiałaby zapłacić podatek w rozliczeniu za maj, niezależnie od tego, czy kontrahent opłacił faktury.

Wybór metody kasowej musisz zgłosić naczelnikowi urzędu skarbowego do końca miesiąca poprzedzającego okres, w którym zaczniesz rozliczać się kasowo. Zrezygnować z metody kasowej możesz dopiero **po upływie 12 miesięcy jej stosowania.**

Najwygodniej jest zrezygnować z metody kasowej i kwartalnego rozliczania podatku VAT w ostatnim miesiącu danego kwartału. Wówczas deklaracje miesięczne składasz od miesiąca następującego po tym kwartale, za pierwszy miesiąc następnego kwartału. Do zgłoszenia wyboru metody kasowej i zawiadomienia o rezygnacji służy formularz VAT-R.

Jednak nawet mały podatnik nie może stosować metody kasowej w przypadku:

- wewnątrzspółnotowej dostawy towarów
- importu usług
- dostawy towarów w wyniku transferu bonu jednego przeznaczenia
- wydania towarów przez komitenta komisantowi na podstawie umowy komisu

- przeniesienia z nakazu organu władzy publicznej własności towarów w zamian za odszkodowanie
- dokonywanej w trybie egzekucji dostawy towarów, o której mowa w art. 18 ustawy o VAT
- świadczenia na zlecenie sądów usług związanych z postępowaniem sądowym lub przygotowawczym, z wyjątkiem usług, do których stosuje się art. 28b ustawy o VAT, stanowiących import usług
- świadczenia zwolnionych od podatku usług ubezpieczeniowych, m.in. udzielania kredytów lub pożyczek, pośrednictwa kredytowego
- otrzymania dotacji, subwencji i innych dopłat o podobnym charakterze.

11. KODY PKD

Przedsiębiorca, który rejestruje firmę, musi przypisać swoją działalność do określonego kodu w Polskiej Klasyfikacji Działalności, czyli wybrać kod PKD.

Kody są wykorzystywane w statystyce publicznej, ale mają też duże znaczenie praktyczne. Na przykład niektóre kody są powiązane z określonymi formami opodatkowania czy z obowiązkiem korzystania z kasy fiskalnej lub rejestracją VAT.

Wyszukaj taki kod, który najbardziej odpowiada temu, co chcesz robić. Wybierz jeden kod główny, czyli związany z działalnością, która powinna ci przynosić największe przychody, i dowolną liczbę kodów dodatkowych.

Wyszukiwarka kodów PKD:

<https://www.biznes.gov.pl/pl/tabela-pkd>

12. POZWOLENIE NA PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI

Co do zasady przedsiębiorcy mogą działać swobodnie. To znaczy, że nie potrzebują niczyjej zgody na prowadzenie konkretnej działalności.

Czasami jednak, aby prowadzić biznes, musisz mieć określone uprawnienia zawodowe, posiadać określony sprzęt lub warunki lokalowe.

Są też takie biznesy, które możesz prowadzić dopiero po uzyskaniu pozwolenia odpowiednich instytucji publicznych.

W tych przypadkach może ci być potrzebna licencja, koncesja, zezwolenie lub wpis do rejestru działalności regulowanej. Musisz się o nie postarać już po zarejestrowaniu firmy.

Więcej na temat działalności reglamentowanej przeczytasz:

<https://www.biznes.gov.pl/pl/portal/00116>

13. NAZWA TWOJEJ FIRMY

Rejestrując się jako przedsiębiorca w CEIDG, musisz wskazać pod jaką nazwą będziesz działać. Nazwa musi zawierać co najmniej twoje imię i nazwisko podane w mianowniku - na przykład: Jan Kowalski.

Ważna jest kolejność – wpisując nazwę najpierw podaj swoje imię, a później nazwisko.

Możesz dodać do imienia i nazwiska inne elementy, na przykład opisujące profil twojej działalności – Jan Kowalski dorabianie kluczy, czy wskazujące na miejsce jej prowadzenia. Takim dodatkowym elementem może też być twój pseudonim albo dowolne fantazyjne sformułowanie.

Pamiętaj! Jedna osoba fizyczna może mieć tylko jeden wpis w CEIDG. Nie możesz mieć zarejestrowanych kilku jednoosobowych firm na swoje nazwisko, ale pod jednym wpisem możesz prowadzić różne rodzaje działalności gospodarczej.

14. PEŁNOMOCNIK

Pełnomocnik to osoba, która będzie upoważniona do działania w twoim imieniu, zgodnie z zakresem udzielonego pełnomocnictwa. Możesz ustanowić więcej niż jednego pełnomocnika. Pełnomocnik może - na przykład - zawierać umowy, przyjmować płatności czy reprezentować cię przed urzędem czy sądem.

Zgłoś pełnomocnika rejestrując swoją firmę. Jeśli twój pełnomocnik będzie wpisany w CEIDG, to nie musisz dostarczać dokumentu pełnomocnictwa za każdym razem, kiedy to pełnomocnik załatwia twoją sprawę w urzędzie. Nie będziesz też płacić opłaty skarbowej za pełnomocnictwo – w rejestrze są widoczne wszystkie dane ustanowionych pełnomocników, wraz z informacją o zakresie udzielonego pełnomocnictwa.

Jeśli po zapoznaniu się z powyższymi informacjami masz pytania, możesz zadać je wysyłając wiadomość na adres:

a.czerwinska@wup.zgora.pl lub z.cieslik@wup.zgora.pl

Na wszystkie pytania odpowiadamy niezwłocznie.

Wszelkie szczegółowe informacje na temat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej znajdziesz także na portalu **biznes.gov.pl**